

COL·LEGI D'ADVOCATS

Un referent jurídic

La Biblioteca del Col·legi d'Advocats de Barcelona va néixer el 1833, coincidint amb la fundació de la institució. Al principi no tenia una seu fixa i es traslladava de casa en casa en funció del degà. No va ser fins a mitjans del segle XX quan va construir la seu actual, el Palauet Casades, obra de l'arquitecte Agustí Borrell. En el cas de l'espai de la biblioteca es va projectar seguint el model de les angleses, majestuoses i amb un ús recurrent de la fusta. A l'interior també podem trobar algun moble modernista, com ara un pupitre ideat per Lluís Domènech i Montaner.

El fons antic reuneix pergamins, al·legacions jurídiques, manuscrits i llibres impresos des del segle XI fins a l'any 1900. Hi ha 228 manuscrits, 2.111 pergamins, 10.000 al·legacions,

28 incunables i 2.350 llibres del segle XVI. A més a més del llibre que ha seleccionat la directora, Patrícia Sanpera, entre el fons que es conserva a la biblioteca també podem trobar altres joies remarcables, com ara els *Llibres del Consolat de Mar*, que recollien tota la normativa que regulava el transport marítim. Actualment s'hi poden consultar més de 350.000 volums, prop de 1.600 títols de publicacions periòdiques i 50 bases de dades amb contingut legislatiu, jurisprudencial, doctrinal, de models i formularis. Està considerada la tercera millor biblioteca especialitzada en dret d'Europa, després de la de Friburg i Bolonya, que són públiques i, per tant, reben ajudes. La biblioteca és d'accés lliure als col·legiats, però els estudiants o professors de dret també poden fer-ne ús a través d'un carnet.

UNA RECOPIACIÓ DE LES CONSTITUCIONS

"L'obra seleccionada és la *Compilació de les Constitucions i altres drets de Catalunya*, del 1495, ja que és la primera edició de la recopilació de tot el dret propi vigent català. Inclou principalment constitucions, capítols i actes de cort, estatuts de pau i treva i els Usatges de Barcelona, a més d'altre material legislatiu.

Aquesta edició del 1495 que es conserva a la biblioteca és un incunable (els llibres impresos fins al 1500). Alguna de les seves principals característiques són que no tenien portada i deixaven l'espai en blanc corresponent a les lletres capitals per després miniar-les a mà, cosa que en moltes ocasions no s'arribava a fer."

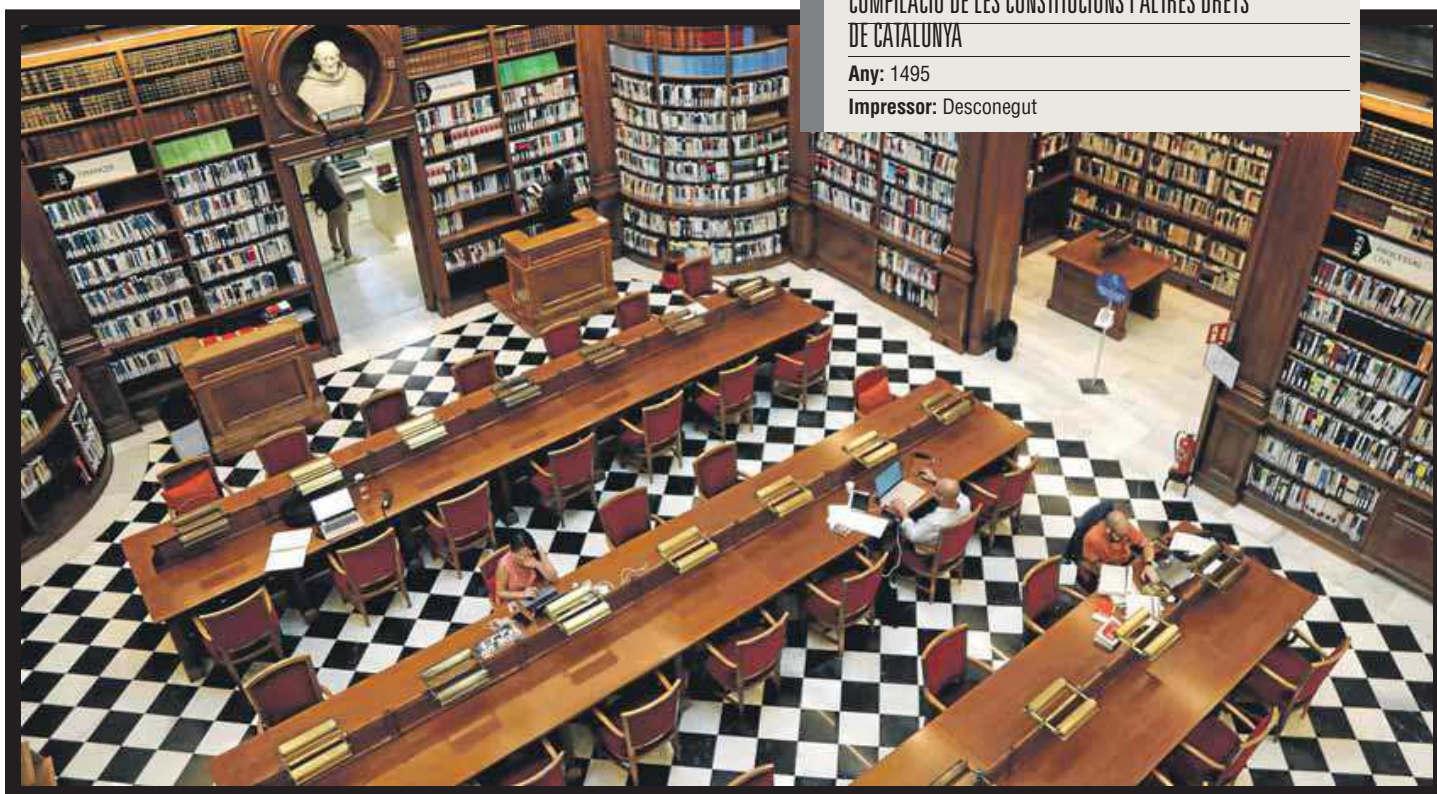
EL TRESOR

COMPILACIÓ DE LES CONSTITUCIONS I ALTRES DRETS DE CATALUNYA

Any: 1495

Impressor: Desconegut

9 Diciembre, 2023

LA REPÚBLICA

Del 9 al 15 de diciembre del 2023 Any VI – Número 290 – 2 €

Els temples del llibre

Et convidem a visitar les sis biblioteques privades més espectaculars de Catalunya

■ Dossier de Pere Bosch i Cuenca

DOSSIER

Els temples del llibre

**PERE BOSCH
 I CUENCA**
 pbosch@lrp.cat

Jorge Luis Borges va deixar escrit: "Sempre vaig imaginar que el paradís seria algun tipus de biblioteca." El poeta concebia el paradís com un racó de pau, en què la fruïció dels llibres, l'harmonia de l'espai i el silenci de l'ambient fossin capaços de traslladar-te a una altra dimensió. El nostre país és ple de paradisos com els que imaginava Borges, com ara la Biblioteca de Catalunya, en què resulta fàcil perdre la noció del temps enmig de les seves immenses sales gòtiques; o la Biblioteca Arús, un centre de memòria i cultura obrera que va deixar com a llegat el periodista i dramaturg Rossend Arús; o la dedicada a Gabriel García Márquez, recentment reconeguda com la millor biblioteca pública del món. Es tracta d'equipaments que, en els darrers anys, han fet un salt extraordinari, amb un ventall de serveis que van molt més enllà de la preservació i la difusió del llibre. Les biblioteques públiques s'han estès de forma significativa i avui arriben a gairebé tots els racons del país. Però també n'hi ha algunes de titularitat privada, menys conegudes i menys accessibles per al lector; però que tenen una llarga (i sovint convulsa) història lligada a la lluita per preservar el patrimoni bibliogràfic i que conserven alguns exemplars o col·leccions d'un valor incalculable.

Aquests temples del llibre han estat bastits amb l'esforç d'algunes entitats, com ara el Centre de Lectura de Reus (1859) i l'Ateneu Barcelonès (1872); i s'han convertit en equipaments de referència, amb una vocació de servei públic innata. D'altres

Visitem sis de les millors biblioteques privades de Catalunya, espais amb una llarga història i que conserven un patrimoni bibliogràfic excepcional

formen part de l'aportació de l'Església a la cultura del país, com ara la Biblioteca de Montserrat i la del Seminari de Tarragona. I algunes són el llegat d'alguns col·leccionistes eminents, com ara la del Castell de Perallada, que es va convertir en el projecte de vida de Miquel Mateu, que no només va deixar un conjunt arquitectònic excepcional, sinó també una biblioteca de referència, amb la col·lecció cervantina més important del món. També val la pena destacar la Biblioteca del Col·legi d'Advocats,

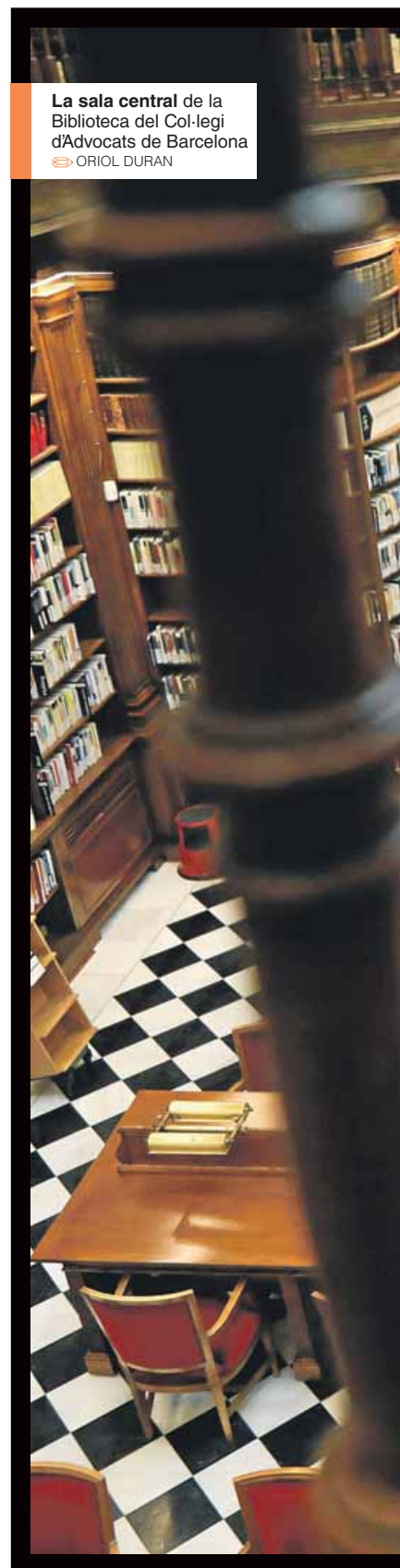
UNA HISTÒRIA CONVULSA

Alguns d'aquests temples han estat profanats en algunes ocasions, víctimes de la intolerància

amb gairebé dos segles d'història i que s'ha convertit en un punt de referència mundial sobre temàtica jurídica. En aquests equipaments no només cal posar en relleu les seves col·leccions, sinó també la concepció de l'edifici, amb espais com ara la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, en què resulta difícil no quedar-se embadalit amb la intervenció que va fer-hi l'arquitecte modernista Josep Maria Jujol.

Alguns d'aquests temples han estat profanats en algunes ocasions, víctimes de la intolerància i el fanatisme. En el cas de l'Ateneu Barcelonès, per exemple, la biblioteca va ser purgada el 1939, arran de la victòria franquista; i més de 15.000 volums van ser allunyats del públic durant quatre dècades. El Centre de Lectura de Reus, per la seva banda, es va mantenir clausurat durant alguns anys, fins que el 1948 la pressió de la gent va forçar-ne la reobertura. La Biblioteca de Montserrat, d'altra banda, va aconseguir salvar el seu patrimoni bibliogràfic durant la Guerra Civil, en bona part gràcies a la ràpida intervenció de la conselleria de Cultura de la Generalitat, dirigida pel conseller Ventura Gassol. La Biblioteca del Col·legi d'Advocats, finalment, va aconseguir superar la febre revolucionària; en bona part perquè els advocats cobrien un ampli ventall ideològic. La policia franquista no va arribar a entrar-hi mai, la qual cosa fins i tot va permetre que es convertís en un centre de reunions de la clandestinitat.

En aquest reportatge us convidem a visitar sis d'aquestes biblioteques i a conèixer els seus tresors més valuosos a través de les seves bibliotecàries i bibliotecaris, les veritables ànimes d'aquests paradisos que imaginava el poeta argentí. Us convidem a visitar els temples del llibre.

La sala central de la Biblioteca del Col·legi d'Advocats de Barcelona
 ORIOL DURAN

9 Diciembre, 2023

